

A woman with dark, wavy hair and red lipstick is shown from the chest down, wearing a vibrant red, pleated dress. She is holding a knife with a bloodied blade in her right hand. The background is dark and textured, possibly a wall or curtain. The overall mood is dramatic and ominous.

TOSCA

TOSCA

OPERA I TRE AKTER

MUSIK

Giacomo Puccini

LIBRETTO

Luigi Illica & Giuseppe Giacosa
efter Victorien Sardous pjäs *La Tosca* (1887)

KORMÄSTARE

André Kellinghaus

BARNKÖRLEDARE

Kristina W Svensson

SCENOGRAFI

Erlend Birkeland

KOSTYM

Maria Geber

LJUS

Ellen Ruge
assistent Robert Hvenström

REGI

Sofia Jupither

DIRIGENT*

Steven Sloane

PREMIÄR

20 december 2019, Malmö Opera

FÖRESTÄLLNINGENS LÄNGD

ca 2 tim 45 min inkl paus efter akt 1

Operan framförs på italienska
med svensk och engelsk text på textmaskin

URPREMIÄR

14 januari 1900, Teatro Costanzi i Rom

FÖRLAG

Music Theatre International
(Europe)

Premiären spelas in av Sveriges Radio för
sändning 28 december 2019 i Opera i P2

Läs mer om konstnärligt team på malmooopera.se

* Alexander Joel 15, 18/1, 16/2

Shelley Jackson, Dimitris Paksoglou

MEDVERKANDE

FLORIA TOSCA*

operasångerska
sopran

Lianna Haroutounian/
Shelley Jackson/Simge Büyükedes

MARIO CAVARADOSSI*

Toscas älskare, konstnär
tenor

Dimitris Paksoglou/
Magnus Vigilius/ nn

SCARPIA

polischef
baryton

Vladislav Sulimsky

CESARE ANGELOTTI

förrymd politisk fånge
bas

Anton Eriksson

SPOLETTA

Scarpias handgångne man
tenor

Conny Thimander

SCIARRONE

polissoldat
bas

Eric Roos

SAKRISTANEN

bas

Bengt Krantz

FÅNGVAKTARE

bas

Thomas Hildebrandt

POJKE*

Jonathan Beyer Karlshøj/
Noah Lützen/Vilhelm Engdahl Jørgensen
från Det Danske Drengekor

NOTARIE

Tobias Nilsson

SOLDATER

Isak Dizdarevic, Johan Knuutinen,
Andreas Paulsson

Malmö Operakör
Malmö Operas barnkör
Malmö Operaorkester

Läs mer om medverkande på malmooopera.se

* Se speldatum på monitorerna i foajén

AKT 1 Kyrkan Sant'Andrea della Valle

Den politiske fången Angelotti har flytt från fängelset Castel Sant'Angelo och tagit sin tillflykt till släktkapellet i kyrkan. Hans syster markisinnan Attavanti har tidigare varit i kyrkan och gömt kläder åt honom och då ovetande fått stå modell för konstnären Mario Cavaradossis porträtt av Maria Magdalena. Just när Angelotti gömt sig i kapellet kommer konstnären till kyrkan för att fortsätta sitt arbete. Han jämför porträttet med sin älskade, operasångerskan Floria Tosca. En sakristan som assisterat honom lämnar kyrkan varpå Angelotti kommer ut ur kapellet. Cavaradossi och Angelotti är vänner sedan tidigare och konstnären lovar att hjälpa flyktingen. Tosca avbryter dem när hon kommer till kyrkan för att stämma träff med Cavaradossi efter kvällens konsert. Hon är dock mycket svartsjuk och har fattat misstankar eftersom hon hörde Cavaradossi tala med någon när hon kom, och porträttet av madonnan ser bekant ut. Hon misstänker att han har en annan kvinna. Cavaradossi försäkrar att så inte är fallet, och till slut lämnar hon kyrkan. Ett kanonskott från kastellet tillkännager upptäckten av Angelottis flykt. Cavaradossi tar honom till sin villa för att gömma honom. Kyrkan fylls av folk för att fira segern över Napoleon vid

Marengo. Även polischefen Scarpia och hans män kommer för att leta efter Angelotti. De upptäcker att familjen Angelottis kapell är öppet och hittar en solfjäder med Attavantis vapen. Tosca kommer tillbaka för att förklara för Cavaradossi att hon inte har tid att träffa honom som planerat. Istället övertygar Scarpia henne med hjälp av solfjädern och målningen att Cavaradossi varit otrogen. När hon beger sig till Cavaradossis villa låter Scarpia skugga henne. Under lovsången ger sig Scarpia hän åt sitt begär till Tosca.

AKT 2 Scarpias högvarter i Palazzo Farnese

Scarpia äter ensam middag medan musik från konserten där Tosca skall sjunga hörs genom dörren. Hans medhjälpare Spoletta för in den gripne Cavaradossi. Scarpia förhör fången men han avslöjar inget. Scarpia skickar efter Tosca, och när hon kommer ber Cavaradossi henne att inte avslöja något. Cavaradossi skickas iväg för tortyr, men när hon hör hans skrik avslöjar hon Angelottis gömställe. Cavaradossi släpas ut ur tortyrkammaren. En annan av Scarpias män, Sciarrone, kommer för att berätta att Napoleons faktiskt segrat vid Marengo. När Cavaradossi hör det jublar han och döms därmed till döden. Tosca bönfaller Scarpia att skona Cavaradossi, beredd att betala vad som helst. Scarpia kräver att hon blir hans älskarinna. Hon ber en bön. Spoletta rapporterar att Angelotti tagit sitt liv och att Cavaradossi är klar för avrättning. Tosca ser ingen annan utväg än att ge efter, men förhandlar med Scarpia som ger order att konstnären skall skenavrättas och skriver ett fripass så att paret kan lämna landet. När Scarpia våldtar Tosca hugger hon honom till döds med en kniv.

AKT 3 Avrättningsplatsen på Castel Sant'Angelo

I gryningen städar en pojke efter förra avrättningen. Cavaradossi förs ut. Han ber fångvaktaren att få skriva några sista rader till sin älskade. Tosca kommer och berättar att hon mördat Scarpia, om att avrättningen ska fingeras och om deras fripass. Hon instruerar honom hur han ska falla och att han måste ligga kvar tills soldaterna gått. Soldaterna anländer, Cavaradossi ställs på plats. Vapnet avfyras, Cavaradossi faller. Tosca väntar tills soldaterna gått innan hon går fram till honom, inser att han är död och att Scarpia lurat henne. Mordet på Scarpia har upptäckts och soldaterna kommer för att gripa henne. Tosca kastar sig från kastellets tak.

Forza passione!

Sex, religion, politik och våld

Giacomo Puccinis opera *Tosca* utspelar sig i en politiskt explosiv tid inte helt olik vår egen. I centrum står den svartsjuka opera-sångerskan Floria Tosca, hennes älskade; den frihetsivrande konstnären Mario Cavaradossi och den utstuderat maktfullkomlige polismästaren Scarpia, som begär Tosca. För regissören Sofia Jupither uttrycker operans musik likaväl som dess intrig essensen av romantik, lidelse och eld; operan skildrar passionens kraft.

Verkliga livet

Puccinis flödande musik understryker de dramatiska händelserna i denna verismo-opera där smärtan och sorgen från scenen inte är förfalskad utan som tagen ur verkliga

livet. Sofia Jupither, som ofta regisserar psykologisk-realistisk dramatik, inriktad just på människans psykologiska processer, ställer frågan: Varför gör människor det de gör i ett visst läge?

Tidlös opera

Tosca utspelar sig i Rom, »den eviga staden«, en stad för alla tider; år 1800 när operans händelser äger rum, år 1900 när verket hade sin premiär. Även operasäsongen 2019/20 i Malmö utspelas *Tosca* i Rom. Erlend Birkelands mäktiga scenografi ger uttryck åt den historiska maktens självhävdelse, densamma genom alla tider, samtidigt som Maria Gebers kostymer förenar alla tider.

Makten och friheten

I *Tosca* skildras motsättningen frihet och makt och de människor som lever i ett sådant samhälle. Makten, i operan personifierad av den grymme polischefen Scarpia och hans underställda, stöds av de ledande i stat och kyrka. Det finns människor som följer maktens regler och inordnar sig i mönstret. Makten och auktoriteten finns på olika nivåer; förutom samhällets krav på anpassning finns olika sedvänjor som yrkar på uppmärksamhet. Det finns människor som upproriskt motsätter sig de givna påbuden. De blir revolutionärer som längtar efter den frihet, och den själsliga frid, som makten och konventionerna förhindrar.

Konsten och kärleken

För Sofia Jupither är operans brännpunkt *Toscas* bön i andra akten. Tosca är en kvinna som har valt bort det borgerliga liv som hon förväntas leva. Hon vill leva sitt eget liv, med gud, kärleken och konsten, i ett samhälle som inte tillåter att hon gör det. Hon är en sångerska som älskar och vill leva med en konstnär. Cavaradossi blir hänsynslöst torterad och ska avrättas. Scarpia, med sitt brutala maktutövande och uttalade sadism, njuter särskilt av att utsätta Tosca för sexuell utpressning. Med sin lovsång till konstens kraft, sprungen ur situationens desperation och hopplöshet, blir Tosca en sann revolutionär. Efter att brutalt blivit våldtagen och lurad på det överenskomna kontraktet att låta Cavaradossi leva, väljer Tosca att ta sitt liv. Hellre än att anpassa sig till makten väljer hon av fri vilja att dö.

Catarina Ek
Programredaktör

Puccini, verismen och Tosca

I maj 1889 gick Giacomo Puccini (1858–1924) på teatern i Milano. Han såg den berömda franska skådespelerskan Sarah Bernhardt gästspela i den för henne specialskrivna rollen Floria Tosca i Victorien Sardous pjäs *La Tosca*. Trots att Puccini inte kunde ett ord franska ville han omedelbart göra opera av pjäsen. Det kom dock att dröja nästan tio år innan det blev av. Och under tiden förändrades hans liv; från utfattig och mindre lyckad till en förmögen och erkänd tonsättare.

Puccini var femte generationen musiker i en släkt av främst kyrkomusiker. Familjen var inte förmögen och han var ett av sju syskon vars far avled när Giacomo var sex år. Han fick bidrag från drottningen och ekonomisk hjälp från en farbror för att kunna gå på konservatoriet i Milano, varifrån han examinerades 1883. Han ser i en teatertidning att man utlyst en operatävling. Han skriver enaktaren *Le villi* (1884) – men vinner inte. Han får dock finansiell hjälp för att sätta upp den. Det blir succé och han fick en operabeställning, men inte mycket pengar. Under åren han skrev sin andra opera *Edgar* (1889) fortsatte Puccini att leva som fattig bohem. Hans första riktiga framgång kom med tredje operan *Manon Lescaut* (1893). Puccini kunde nu betala sina skulder och fick sin ekonomiska situation under kontroll. Efter *La bohème* (1896) uruppförts var Puccini aldrig mer utan pengar.

Teatern och verismen

I flera operor verkade Puccini inom den operastil som kallas verismen (från italienskans *vero*; verklig, naturtrogen). Verismen var en slags italiensk mörkare motsvarighet till realismen och naturalismen, där människor av kött och blod befolkar scenen i allt våldsammare handlingar som slutar i ond bråd död.

Puccini älskade teatern och hans popularitet som operakompositör kan höras ihop med denna passion. Han visste vad publiken ville ha; starka lidelser, gränslös kärlek till musik fylld av kraft och vitalitet. Han ville inte ha någon avstannande dialog eller egentliga arior – handlingen

skulle löpa snabbt och effektivt. I *Tosca* möter vi Puccini i hela hans skaparkraft och hans musik följer och framhåller flödande det dramatiska skeendet.

Tosca

I oktober 1895 såg Puccini återigen Sarah Bernhardt i *La Tosca*, nu i Florens. I mellantiden hade andra tonsättare blivit intresserade av pjäsen, till och med den gamle Giuseppe Verdi. Puccini fick bråttom och lyckades få rättigheterna. Librettisterna Luigi Illica och Giuseppe Giacosa påbörjade arbetet med att reducera de fem akterna till tre, de 44 rollgestalterna till 9 – till en kompakt historia med fokus på styckets dramatik. Det var inte helt smärtfritt, för Puccini la sig förstås i. Tonsättaren var mycket noga med detaljerna och under de närmaste åren genomförde han ett sant forskningsarbete. Han förhörde sig med den katolska kyrkan om det korrekta sättet en altarprocession utfördes i Rom (det varierade runt om i Italien). Han skickade flera brev för att få hjälp med passande texter till första aktens lovsånger (*Te Deum*). Han till och med hotade med att bli protestant om de vägrade skicka något, men Puccini fick till slut leta fram några verser ur en gammal bönbok. I sitt idoga sökande efter den för verismen så utmärkande autenticiteten, beställde han av poeten och bibliotekarien på utbildningsministeriet Luigi Zanazzo en dikt på en speciell romersk dialekt till herdepojkenes sång i början av tredje akten. Han tog sig upp i gryningen för att höra Roms alla kyrkklockor ringa – de lär vara exakt återgivna i musiken efter pojkenes sång.

Catarina Ek
Programredaktör

Säsongen 2019/20 firar teaterhuset vid Fersens väg i Malmö 75 år
Tosca på teatern och ett av Birgit Nilsson instiftat stipendium

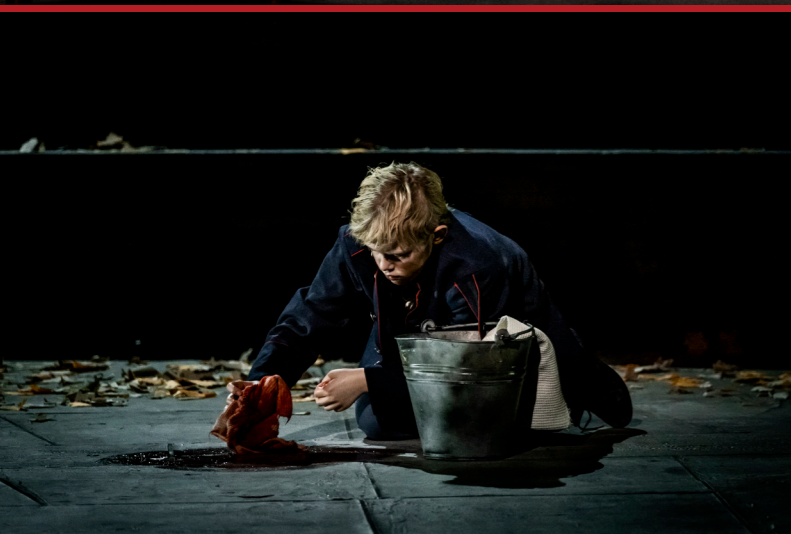
På Malmö Stadsteater framfördes *Toscas bön* (*Vissi d'arte*) ur *Tosca* första gången 26 april 1947 i ett konsertprogram till förmån för Svenska Europahjälpen (1946–1950), en hjälpverksamhet för det av världskriget drabbade Europa. I sin helhet framfördes operan första gången med premiär 4 mars 1953 med Ethel Mårtensson i titelrollen. Sedan dess har det uppförts ytterligare fyra uppsättningar och spelats i sju omgångar samt en konsertversion under Malmö-festivalen 2005.

Under andra omgången av 1969 års *Tosca* gästspelade Birgit Nilsson i titelrollen i två föreställningar. Gagget hon fick för föreställningen 12 december 1969 ligger till grund för Birgit Nilsson-stipendiet som varje år delas ut för att hjälpa begåvade sångare med deras musikaliska utbildning.

CE

Läs mer på malmoopera.se

Vladislav Sulimsky, Shelley Jackson, Jonathan Beyer Karlshøj,
Anton Eriksson, Dimitri Paksoglou, Conny Thimander

Giacomo Puccinis opera utspelar sig i en explosiv tid med en thrillerartad skildring av kärlek och svartsjuka men också makt och politik. Det politiska läget i Rom var lika oroligt vid operans urpremiär 1900 som när handlingen i *Tosca* utspelas, exakt 100 år tidigare. Det politiska läget i dagens Italien ligger inte långt efter.

Läs mer på malmoopera.se:

Toscas och Puccinis Rom
Toscas Italien i repris

ENGLISH SYNOPSIS

ACT I

The church Sant'Andrea della Valle

The political prisoner Angelotti has escaped from Castel Sant' Angelo. He is hiding in the family chapel, where his sister Marchesa Attavanti has left him some clothes (and unknowingly been model for the artist Mario Cavaradossi's portrait of Mary Magdalene). As a sacristan helping Cavaradossi leaves, Angelotti reveals himself to his friend and Cavaradossi promises to help him. They are interrupted by Tosca, coming to remind Cavaradossi of their date after her concert the same night. Seeing the painting, she explodes with jealousy. Cavaradossi reassures her and she leaves. A cannon signals Angelotti's escape and the two men flee to Cavaradossi's villa. People are coming to church to celebrate the victory over Napoleon at Marengo. Scarpia, chief of the police, comes with his men to search for Angelotti. He finds a fan with the Attavanti crest. When Tosca comes, Scarpia shows her the fan and convinces her Cavaradossi is having an affair. As she heads for her lover's villa, Scarpia has her followed.

ACT 2

Scarpia's headquarters at Palazzo Farnese

Scarpia is dining alone. Music from Tosca's concert is heard through the door. Scarpia's spy Spoletta arrives with the captivated Cavaradossi who is interrogated, but reveals nothing.

Scarpia sends for Tosca and when Cavaradossi is tortured she reveals Angelotti's hiding place. Sciarrone comes to tell his boss that Napoleon actually won the battle of Marengo. Cavaradossi shouts his defiance of tyranny and is thereby sentenced to death. Tosca begs Scarpia to spare his life, willing to pay any price. He demands her to be his lover. Spoletta is coming to report that Angelotti has committed suicide and Cavaradossi is ready for execution. Tosca negotiates with Scarpia. She will be his lover for one night if he promises to set her and Cavaradossi free to leave the country. As Scarpia is raping Tosca she stabs him to death.

ACT 3

The roof of Castel Sant'Angelo

At dawn a boy is cleaning the floor after the last execution. Cavaradossi is led to the roof. When he is left alone to write a final note to Tosca, she rushes in to tell him she killed Scarpia and the execution is fake. He just needs to pretend he is dead until the soldiers leave, then they are free to leave the country. The soldiers arrive to follow out the execution. When they have left Tosca realizes Cavaradossi is dead, Scarpia has deceived her. When the soldiers come to arrest Tosca for Scarpia's murder, she leaps from the roof.

EFTERHÄNG

när föreställningen är slut

Baren är öppen och serverar
dryck, snacks & annat gott

Välkomna!

OPERAGRILLEN barmeny fre & lör till midnatt
BAREN I NEDRE FOAJÉN foajémeny tis – tors
(stängt sön & 26 dec)

Glyndebournes uppsättning

EN MIDSOMMAR- NATTSDRÖM

Brittens opera i
Peter Halls
trollbindande version

PREMIÄR 27 MARS

© Glyndebourne Production Ltd

Malmö Opera ägs av
Region Skåne (90%) och
Malmö Stad (10%)

PROGRAMREDAKTÖR Catarina Ek
FOTO Jonas Persson ART DIRECTOR Pia Lindgren
ANSVARIG UTGIVARE & TEATERCHEF Michael Bojesen

Jag levde för konsten,
jag levde för kärleken

